

[Socialministeren.]

Hænder, end man plejer at faa indenfor et Parti eller indenfor en Regering, og det ærede Medlem ved jo ogsaa, hvis han vil være ærlig, at jeg har brugt denne Frihed paa en saadan Maade, at jeg rent sagligt godt kan forsvare det.

Det principielle er selvfølgelig ikke at gennemføre store Love paa det sociale Omraade, det principielle, ikke mindst i Tider som disse, er at tilstræbe en Ordning af Ejendoms- og Produktionsforholdene, saa at den offentlige Forsorg kun bliver Nødhjælp, at den sociale Lovgivning faar sit naturligt begrænsede Omraade, forskelligt til de forskellige Tider i Folkenes Historie. Men vi lever i Øjeblikket i en Overgangs- og en Brydningstid, hvor Kampen sætter ind paa alle Omraader, ogsaa om Ejendomsrettens Grænser, hvor Kampen mellem Individets og Samfundets Interesser skærpes, hvor den politiske Strid de fleste Steder drejer sig om Monopolernes Begrænsning gennem Grundskylds-, Ekspropriations-, Trustlovgivning o. s. v., hvor Produktionsforholdene selv Aar for Aar ændres, til større og større Skade for Arbejderklassen, gennem Koncentration, Rationalisering og derved Overflødiggørelse af Arbejdskraften.

Det er de centrale Spørgsmaal i Samfundet. Men saa længe man ikke har ordnet dem paa en Maade, der er forsvarelig — og det ser jo ikke ud til, at det lykkes, i hvert Fald ikke naar man ser paa Forholdene rundt om i Europa —, og skal Samfundet ikke som Følge deraf svækkes for stærkt i disse Kampe, saa er det netop i disse Tider det, det gælder om, at forhindre, at disse Kampe til foreløbigt Resultat faar en daglig tiltagende Proletarisering.

Og det er paa dette Omraade, Sociallovgivningen har sin Opgave, ikke alene ud fra Arbejdernes, ikke alene ud fra de ubemidlede Synspunkt, de, der trues af Fattigdom, Deklassering og Arbejdsløshed, men akkurat lige saa meget ud fra de besiddendes velforstaede Interesser. Der er ingen, der, som Forholdene ligger i Verden i Øjeblikket, er interesseret i en stadig Proletarisering med dertil hørende skærpede og desorganiserende Klassekampe; de vil i Længden komme til at koste Samfundet mere end en maalbevidst Sociallovgivning.

Det er sikkert denne sidste Opfattelse bl. a., der har ført det konservative Folkeparti ind i det nysafsluttede Kriseforlig — man mene om det, hvad man vil —, den

Opfattelse, at det kan ikke blive ved at gaa paa den Maade, hvorpaa Rigsdagen i en lang Aarrække har behandlet en Række store Spørgsmaal. Det haster med at faa bragt Orden paa de forskellige Omraader, og det haster ogsaa paa dette Omraade, det vil jeg sige til det ærede Medlem Hr. Krag. Det kan ikke nytte noget stadig at klage over tiltagende Demoralisation som Følge bl. a. af den elendige Lovgivning, naar man saa ikke for Alvor vil gøre et Arbejde for at faa den ud af Verden ved at gennemføre en rationel Lovgivning paa dette Omraade.

Krag: Den højtærede Socialminister oplyste nu, hvad jeg jo ogsaa godt vidste i Forvejen, at naar den højtærede Minister havde ønsket at undgaa en Førstebehandling af Socialreformen eller i hvert Fald at faa en Førstebehandling, der var rent formel, saa var det af Hensyn til at undgaa Modsætningers Uddybning under denne Behandling, og det er jo meget forstaaeligt og meget anerkendelsesværdigt af den højtærede Minister. Jeg mener nu, at det bedste Bidrag dertil kunde han have givet ved at indarbejde i sit Forslag de Ændringer af finansiel og forhaabentlig ogsaa af principiel Art, som den højtærede Minister om føje Tid vil indbyde til Forhandling om i det Udvalg, der skal nedsættes. Men det har den højtærede Socialminister altsaa ikke ønsket. Derfor kan vi jo ved vor Stillingtagen til Forslaget her ved første Behandling heller ikke tage Hensyn til andet end Forslaget, som det forelaa i forrige Samling, og derfor maa vor Stilling i denne Samling selvfølgelig indtil videre blive den samme som i den foregaaende.

Overfor de Betragtninger, som jeg har tilladt mig at anstille, har den højtærede Minister ment at kunne klare hele Sagen ved at sige: jeg har svaret paa det alt sammen, dette har jeg allerede gjort i Fjor, det behøver jeg ikke at gentage. Ja, jeg gjorde jo under vor Forhandling i Fjor om Sagen den højtærede Minister opmærksom paa en Række Punkter, hvor jeg fandt, at den højtærede Ministers Argumentation til Gunst for adskillige af de principielle Bestemmelser, som var nedlagt i Lovforslaget, var meget svag. (Afbrudelse af *Socialministeren*). Ja, det sete afhænger jo, højtærede Hr. Socialminister, af Øjnene, der ser, ogsaa naar det er en Socialreform, man ser paa, og da den højtærede Minister jo er den, som har bragt dette Reformforslag til Verden, og den,